

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní Mgr. et Mgr. Lenkou Bahýřovou, Ph.D., ve věci

žalobce: **M. S.**
bytem H. 1525, T.

zast. advokátem Mgr. Jiřím Zemanem
sídlem Skřivanova 337/7, 602 00 Brno

proti

žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**
sídlem Žerotínovo náměstí 3, 601 82 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 5. 2019, č. j. JMK 68851/2019, sp. zn. S-JMK 49436/2019/OD/No,

takto:

- I. Žaloba **s e z a m í t á**.
- II. Žalobce **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce podal žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 5. 2019, č. j. JMK 68851/2019, sp. zn. S-JMK 49436/2019/OD/No (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž bylo zamítnuto

odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Tišnov, odboru dopravy a živnostenského úřadu (dále jen „prvostupňový orgán“), ze dne 11. 3. 2019, č. j. MUTI 26442/2018/ODŽÚ/KR-467 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“).

2. Prvostupňovým rozhodnutím byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění ke dni vydání prvostupňového rozhodnutí (dále jen „zákon o silničním provozu“), kterého se měl dopustit tím, že dne 20. 6. 2018 v 15:20 hod. řídil motocykl tov. zn. X, RZ X, v katastru obce Bukovice na silnici č. II/377 ve směru jízdy Brťov – Jeneč – Bukovice, kde v km 9,642 v důsledku nepřiměřené rychlosti jízdy vyjel při průjezdu ostrou levotočivou zatáčkou mimo pozemní komunikaci a narazil do betonového pomníku, čímž porušil ust. § 18 odst. 1 zákona o silničním provozu. Za spáchání přestupku byla žalobci uložena pokuta ve výši 1 500 Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč.

II. Napadené rozhodnutí

3. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný nejprve zrekapituloval obsah správního spisu a dosavadní průběh řízení. K odvolacím námitkám uvedl, že prvostupňový orgán zjistil skutkový stav věci bez důvodných pochybností, a to především na základě protokolu o dopravní nehodě a policejní fotodokumentace. Tvrzení žalobce, že pomník byl v blízkosti pozemní komunikace umístěn neoprávněně, není relevantní. Předmětem řízení je pouze protiprávní jednání žalobce, který při průjezdu zatáčkou nepřizpůsobil svoji jízdu aktuálním podmínkám v silničním provozu.
4. Žalovaný neshledal důvodnou ani námitku, že k dopravní nehodě došlo vlivem podklouznutí kola na šterku nebo jiné hrubé nečistotě, jejíž přítomnost na vozovce žalobce nemohl předvídat. Žalovaný zdůraznil, že se jednalo o silnici II. třídy v blízkosti účelové a nezpevněné pozemní komunikace, a proto žalobce měl jako řidič jednostopého vozidla na dané okolnosti adekvátně zareagovat. Žalobci není kladeno za vinu způsobení dopravní nehody, ale nepřizpůsobení jízdy svým schopnostem a povaze vozovky v rozporu s § 18 odst. 1 zákona o silničním provozu. Ohledně společenské škodlivosti, míry zavinění a přiměřenosti výše uložené pokuty se žalovaný ztotožnil se závěry prvostupňového rozhodnutí.

III. Žaloba

5. Žalobce namítal, že správní orgány nedostatečně zjistily skutkový stav věci, a proto dospěly k nesprávnému závěru, že z pozemní komunikace vyjel v důsledku porušení povinnosti stanovené v § 18 odst. 1 zákona o silničním provozu, tj. že nepřizpůsobil jízdu svým schopnostem a povaze vozovky při průjezdu levotočivou zatáčkou.
6. Poukázal na skutečnost, že prvostupňový orgán spojoval vznik dopravní nehody s porušením povinnosti řidiče podle ust. § 18 odst. 1 zákona o silničním provozu. Žalovaný naopak nepovažoval pro účely právní kvalifikace vyjetí vozidla z vozovky a následný vznik dopravní nehody za relevantní. Přesto nesprávně vycházel z toho, že žalobce mohl výskyt šterku či jiné nečistoty na vozovce předvídat. Žalobce je toho názoru, že se přestupku nedopustil, protože snížil rychlost na 50 km/h, aniž by mohl současně předvídat výskyt šterku či jiné nečistoty ve středové části vozovky, kterou zatáčku projížděl. S odkazem na rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 1. 7. 2015, č. j. 41 A 44/2014 – 28, uvedl, že všechny své povinnosti splnil a že měla být aplikována zásada in dubio pro reo. Žalobce rovněž

správním orgánům vytkl, že dostatečně neprověřovaly, zda přilehlý pomník byl v blízkosti pozemní komunikace umístěn oprávněně či nikoli.

7. Z uvedených důvodů žalobce navrhl, aby krajský soud napadené rozhodnutí zrušil a mu vrátil k dalšímu řízení.

IV. Vyjádření žalovaného

8. Žalovaný s žalobou nesouhlasil, odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí a obsah správního spisu. Zdůraznil, že k porušení povinnosti řidiče ve smyslu § 18 odst. 1 zákona o silničním provozu by došlo rovněž za předpokladu, že by jeho jednání nemělo za následek dopravní nehodu. V řízení bylo zjištěno, že vozovka byla v dobrém technickém stavu a žádný šterk se na ní nenacházel. Příčinou dopravní nehody bylo nedostatečné přizpůsobení rychlosti vozidla schopnostem řidiče a zakřivení pozemní komunikace.
9. Případný výskyt nečistot na vozovce bylo možné předvídat, jakož i jeho vliv na možné narušení stability jednostopého vozidla. K tomu žalovaný doplnil, že podle pravidel silničního provozu má řidič obecně povinnost jezdit vpravo, tedy nikoliv ve středu pozemní komunikace, kde se měla nerovnost vyskytovat. Posouzení oprávněnosti umístění přilehlého pomníku pak není předmětem řízení.

V. Skutečnosti zjištěné ze správního spisu

10. Ve správním spisu se nachází zejména oznámení přestupku, policejní fotodokumentace (na elektronickém nosiči dat - CD), protokol o nehodě v silničním provozu, náčrtek místa dopravní nehody, lékařská zpráva ze dne 20. 6. 2018, výpis z evidenční karty řidiče a karta vozidla RZ X. Na základě těchto podkladů byl vydán příkaz ze dne 15. 1. 2019, proti kterému podal žalobce v zákonem stanovené lhůtě odpor a dne 18. 2. 2019 se konalo ústní jednání.
11. Žalobce do protokolu z ústního jednání uvedl, že při projetí zatáčkou ucítil ujetí předního kola motocyklu a následně vjel na travnatou plochu vedle pozemní komunikace. Podle jeho názoru byl příčinou dopravní nehody šterk na vozovce. K dotazům prvostupňového orgánu žalobce doplnil, že daným místem často nejedí, přičemž žádné dopravní značení před průjezdem zatáčkou nezaregistroval. V rozhodnou dobu byly dobré povětrnostní a výhledové podmínky. Následně bylo vydáno rozhodnutí o přestupku, proti kterému se žalobce odvolal. Jelikož prvostupňový orgán nepovažoval podané odvolání za důvodné, postoupil ho spolu se správním spisem žalovanému, který vydal napadené rozhodnutí.

VI. Posouzení věci krajským soudem

12. Krajský soud předně posuzoval, zda byly splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že žaloba byla podána včas [§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů; dále jen „s. ř. s.“], osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.) a jedná se o žalobu přípustnou (§ 65, § 68, § 70 s. ř. s.).
13. V souladu s ust. § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. přezkoumal krajský soud napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů, včetně řízení předcházejícího jeho vydání, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.
14. Soud ve věci rozhodl v souladu s ust. § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení ústního jednání, neboť účastníci řízení s tímto postupem souhlasili (nevyjádřili výslovný nesouhlas) a krajský soud nepovažoval ústní projednání věci za nezbytné.

15. Žaloba není důvodná.
16. Podle § 18 odst. 1 zákona o silničním provozu platí, že: *„Rychlost jízdy musí řidič přizpůsobit zejména svým schopnostem, vlastnostem vozidla a nákladu, předpokládanému stavebnímu a dopravně technickému stavu pozemní komunikace, její kategorii a třídě, povětrnostním podmínkám a jiným okolnostem, které je možno předvídat; smí jet jen takovou rychlostí, aby byl schopen zastavit vozidlo na vzdálenost, na kterou má rozhled.“* Přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu se fyzická osoba dopustí tím, že poruší povinnost stanovenou v hlavě II tohoto zákona, a to jiným jednáním, než které je uvedeno pod písmeny a) až j), tj. mj. i porušením povinnosti stanovené v § 18 zákona o silničním provozu.
17. Stěžejní žalobní námitkou je nedostatečné zjištění skutkového stavu, a proto je třeba předně zdůraznit, že přestupkové řízení bylo vedeno výlučně o naplnění tzv. sběrné skutkové podstaty přestupku ve smyslu § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu, jež v projednávané věci spočívala v porušení povinnosti řidiče podle § 18 odst. 1 téhož zákona. Žalobci nebylo z hlediska právní kvalifikace kladeno za vinu způsobení dopravní nehody, přestože k jejímu vzniku došlo v příčinné souvislosti s tím, co se předtím v silničním provozu odehrálo.
18. Pokud správní orgány dospěly na základě hodnocení provedených důkazů k závěru, že žalobce danou povinnost řidiče porušil, nelze nezákonnost jejich rozhodnutí spatřovat v tom, že způsobení dopravní nehody zohlednily při posouzení míry společenské škodlivosti jednání žalobce. Podstatná je totiž skutečnost, že ani jeden ze správních orgánů nepovažoval způsobení dopravní nehody za součást formální stránky přestupku. Žalovaný naopak výslovně uvedl, že porušení dotčené povinnosti řidiče může vést k pouhému ohrožení právem chráněného zájmu ve smyslu zachování bezpečnosti a plynulosti silničního provozu, tedy bez nutnosti vzniku škodlivého následku. S tímto závěrem se krajský soud plně ztotožňuje, přestože v praxi je porušení povinnosti řidiče stanovené v § 18 zákona o silničním provozu z povahy věci zjištěno a projednáváno jako přestupek zpravidla za situace, kdy dopravní nehoda či jiná kolize v silničním provozu nastala.
19. Klíčové je tedy posouzení zákonnosti postupu správních orgánů při zjišťování skutkového stavu a jeho právní kvalifikaci výlučně ve vazbě na skutečnost, zda žalobce při průjezdu levotočivou zatačkou dostatečně přizpůsobil rychlost jízdy okolnostem, které jsou zákonem demonstrativně vymezeny, popř. jiným okolnostem, pakliže mohly být z jeho strany rozumně předvídaný. V tomto směru byl skutkový stav zjištěn dostatečně, tj. v míře nevzbuzující důvodné pochybnosti. Správní orgány standardně vycházely z obsahu policejní dokumentace, jejíž součástí byl nejen protokol o dopravní nehodě (včetně plánu a náčrtku jejího průběhu), ale také pořízené fotografie, které zachycují rovněž stav vozovky a zakřivení pozemní komunikace. Podklady založené ve správním spise dostatečně vypovídajícím způsobem zachycují místo, kde ke spáchání přestupku došlo, včetně následků přestupkového jednání. Aplikace zásady *in dubio pro reo* na místě není, neboť v důkazním řízení nevznikly důvodné pochybnosti o skutkovém stavu věci, jež by odůvodňovaly rozhodnutí ve prospěch obviněného (k tomu viz např. nález Ústavního soudu ze dne 23. 9. 2008, sp. zn. I. ÚS 910/2010).
20. Mezi stranami je sporné spíše hodnocení provedených důkazů, a to ve vazbě na skutečnost, zda se na vozovce nějaká nerovnost nacházela, popř. zda žalobce její výskyt mohl při průjezdu zatačkou rozumně předvídat či nikoliv. Prvostupňový orgán vycházel primárně z toho, že výskyt šterku či jiné nečistoty přímo na vozovce není na policejní

fotodokumentaci zřetelně zachycen, přičemž nevyplývá ani z protokolu o dopravní nehodě, který obsahuje mimo jiné údaje o výsledku ohledání místa dopravní nehody, včetně stavu pozemní komunikace. Z příslušné části protokolu se toliko podává, že úsek dopravní nehody (ostrá levotočivá zatáčka) je přehledný a v dobrém technickém stavu. V rozhodnou dobu bylo jasno a vozovka byla suchá.

21. Lze mít za to, že pokud by během ohledání stavu vozovky a zjišťování stop motocyklu vyšlo najevo, že se na vozovce vyskytoval štěrk či jiná nečistota, taková okolnost by byla zdokumentována. I pokud by se však na vozovce štěrk či jiná (žalobcem dodatečně tvrzená) nerovnost na vozovce vyskytovala, lze přisvědčit argumentaci žalovaného, že by se jednalo o okolnost, kterou žalobce mohl s ohledem na druh pozemní komunikace a bezprostřední okolí v místě levotočivé zatáčky (navazující nepevněná cesta štěrkovitého charakteru) předvídat.

Pokud žalobce tvrdil, že při průjezdu zatáčkou snížil rychlosti na 50 km/h (v místě je nejvyšší dovolená rychlost stanovena obecnou právní úpravou na 90 km/h), zjevně se nejednalo o dostatečnou reakci na aktuální podmínky v silničním provozu. Vždy totiž musí být zohledněny individuální okolnosti případu, mezi které zákon zařazuje nejen povětrnostní podmínky či již předestřený stavební a dopravně technický stav pozemní komunikace, ale také vlastnosti vozidla. V nyní projednávané věci se jednalo o motocykl, u něhož lze při porovnání s jinými (dvoustopými) vozidly předpokládat vyšší riziko narušení stability při projetí ostrou zatáčkou, nadto v kombinaci s nerovností či nečistotou vozovky.

22. I pokud by tedy krajský soud vycházel ze skutkové verze žalobce ohledně výskytu šterku či jiné nečistoty na vozovce, což mělo vést k podklouznutí kola a ke vzniku dopravní nehody, nejedná se o okolnost, která by se nedala s ohledem na místní poměry a jízdní vlastnosti motocyklu předvídat, popř. na kterou by se nedalo ze strany žalobce adekvátně zareagovat. Přestože by tedy bylo možné očekávat výskyt daného druhu nerovnosti zejména při krajnici (v těsné blízkosti štěrkovité cesty), částečný rozptýl šterku či jiných nečistot do středové části pozemní komunikace nelze považovat za nepředvídatelný. Odkaz žalobce na rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 1. 7. 2015, č. j. 41 A 44/2014 – 28, relevantní není, neboť v odkazované věci měla být skutková podstata přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu naplněna porušením zcela jiných zákonných povinností (ohlášení dopravní nehody a setrvání na místě do příjezdu policie).
23. Vytýkal-li žalobce správním orgánům nedostatečnou aktivitu při posouzení otázky oprávněnosti umístění pomníku, do něhož žalobce narazil, soud se zcela ztotožňuje se závěrem správních orgánů, že tato okolnost by mohla mít význam toliko ve vztahu k následkům dopravní nehody (rozsah škody na zdraví či majetku), nikoli ve vazbě na její příčinu. Provádění dokazování ohledně této okolnosti by proto bylo pro účely přestupového řízení nadbytečné.

VII. Závěr a náklady řízení

24. Soud ze všech shora uvedených důvodů neshledal žalobní námitky důvodnými, a proto rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku I. tohoto rozsudku.
25. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 s.ř.s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.

Žalobce neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec jeho obvyklé úřední činnosti nevznikly, náhrada nákladů řízení mu tudíž přiznána nebyla (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014 – 47).

26. Krajský soud nakonec považuje za vhodné poskytnout účastníkům řízení vysvětlení týkající se změny v obsazení soudu a z toho plynoucí skutečnosti, že ve věci nerozhodovala samosoudkyně JUDr. Kateřina Mrázová, Ph. D., jak byli účastníci řízení poučeni v průběhu soudního řízení, nýbrž samosoudkyně Mgr. et Mgr. Lenka Bahýřlová, Ph. D. Změnou rozvrhu práce Krajského soudu v Brně č. 8 na rok 2021, která je dostupná též na www.justice.cz, totiž došlo s účinností od 1. 9. 2021 k zařazení naposled jmenované soudkyně do soudního oddělení 34 A, do něhož je zařazena též samosoudkyně JUDr. Kateřina Mrázová, Ph. D. Tato samosoudkyně je však t. č. dlouhodobě nepřítomná, a proto v této věci, která přišla na pořad jednání, rozhodovat nemohla.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno dne 27. ledna 2022

Mgr. et Mgr. Lenka Bahýřlová, Ph.D., v. r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení: X